

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Helyesírói árak.
 A évben. Negyedévi . . . . . 8 korona.
 Három évre . . . . . 18 " "
 Féléves. Negyedévi . . . . . 5 " "
 Három évre . . . . . 10 " "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

— Egyesszám ára 4 fillér. —
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A politikai helyzet.

— dec. 28.

A politikai helyzeten ez idő szerint teljesen és kizárólag a kiegyezés uralkodik. A kormány két tagjainak legutóbbi bécsi összejövétele alkalmával a várva várt döntés nem következett be. Sőt úgy tudjuk, hogy lényegesebb közeledés sem történt a vitás kérdések megoldásának tekintetében. Önkénytelenül következik ebből, hogy a politikai helyzet kritikus jellegéből mit sem vesztett, sőt eltelvén ismét egy hét, a melylyel a reánk nézve végzetessé válható határidőkhöz közelebb jutottunk, a helyzet még aggasztóbbá fejlődött.

A feltétlenül bizonyosnak vehető tény, hogy a kiegyezés egyáltalán nem jöhet létre, ha az osztrák kormány és főképen annak, elnöke még mindig hangoztatott követeléseitől el nem áll. Széll Kálmán a legmerevebb tagadás álláspontján áll immár több mint egy fél esztendő óta e követelések ellenében.

És ha eddig nem engedett, nem fog engedni ezután sem, mert köti őt szava, hogy rossz kiegyezést nem fog előterjeszteni, de még olyat sem, a mely végső mérlegében rosszabb annál az egységénél, a melyet Bánffy báró annak idején Badenivel kötött volt.

Feltétlenül bizonyos továbbá az is, hogy mire a parlament január hó 9 ikén újból összejön, tiszta helyzetet kell, hogy találjon. Széll Kálmán miniszterelnök nem fogja elkerülni tovább a nyilatkozatot és pedig az in meritó való nyilatkozatot. De ezt nem is akarja. Ő magától ígéretet arra nézve, hogy a mint a ház újból összeül tájékoztatni fogja az országot.

Mert a kormányelnök is teljesen tisztában van vele, hogy a bizonytalanság káros állapotát állandósítani a reá bizott nagy érdek szolgálatában nem lehet és nem szabad. Elvégre is az osztrák magyar kiegyezési tárgyalásoknak is véget kell érniök valamikor. Ha ezuttal könnyebb időt vettek igénybe,

ugy ezt igazolja az egész vonalon kiélesedett helyzet, igazolja az a tény, hogy ezáltal új vámtarifa megalkotását is bele kellett vonni a tárgyalások keretébe. Mind e kérdések alapos megbeszélésére azonban most már elégséges idő volt. És kérjük mi remény lehet arra, hogy a még rendelkezésre álló rövid idő alatt létrejön a megegyezés, ha most hamarosan meg nem egyeznek, a mikor már a meggyőzés összes fegyverei, a pro és contra érvek egész fegyvertára ki van merítve? Széll Kálmánnál jobban senki nem ismeri és nem méltányolja. A magyar kormányelnök ezeket a nézeteit bizonyára nem leplezi el semmilyen tényező előtt s éppen ezért szilárd meggyőződésünk, hogy Széll Kálmán vasárnapi útja az utolsó, a melyben még érdemlegesen tárgyalnak.

Ezuttal vagy megegyezésnek vagy szakadásnak kell bekövetkeznie.

Lehet, hogy formalitás; ratifikálás céljából még össze kell majd

Minden jó, ha jó a vége.

A Szabadság számára írta: Szathmáry Zoltán.

X. Y. kisasszonynak, Hetyben.

— Szerkesztői üzenet. —

Nagyságos kisasszonyom! Rokonzásom teljes egyetértésével olvastam a szerkesztőséghez beküldött, bánatos hangú levelét, melyben súlyos vádak emel az írók, könyvkiadók és színigazgatók ellen, a miértőlük telhetőleg azon igyekeznek, hogy őnt elszomorítsák. Minden tekintetben jogosultnak találok panaszait, melyeket, mint ön írja "megzavart lelki állapot" miatt közölt mi velünk. Igaza van az ön fiatal szívének, mikor azt óhajtja hogy minden regénynek és szindarabnak voltaképen, jól kellene végződnie" úgy, hogy megnyugtató érzések közt olthassa el a regény utolsó fejezetének, elolvasása után a lámpát és kellemes közérzések közt mondjon búcsút a színházi nézőtérnek.

És higgye el édes kisasszonyom, hogy azon körülmény, hogy egyik-másik regény, novella vagy szindarab olyan vigasztalan utolsó fejezettel vagy kétségbeesetten szomorú utolsó felvonással végződik az igen sok esetben az írók végtelen könnyelműségének, léha, apró véletleneknek tudható be csupán a mely könnyelműségek miatt képesek arcul csapni magát a költői igazságot is.

Igy a regény íróhoz mikor éppen azon a ponton van, hogy a 124 fejezeten keresztül boldogtalan szerelmeseiket végre a boldogság karjaiba dobja a 125-ik fejezettől kezdve, betoppan a háziasszonya s a házbért kéri. Az írónak már elfogyott minden pénze s az utolsó szivarjait szívja. Már most mit csináljon a grófné-val, aki a 124 fejezetben még mindég boldogtalan. Legalább 8—10 fejezet kellene ahoz, hogy boldog lehessen. De hogy írja meg ezt a 8—10 fejezetet az író, mikor a házbér nincs kifizetve s a trafik se hitelez. Fogja magát s a 124-ik fejezetben végez a regénnyel

a grófnét könyörtelenül megölve. Azután szalad a könyvkiadóhoz a regénnyel pénzért, hogy kifizethesse a házbért.

Vannak szindarab-írók, akik ugyan így végeznek darabjaikkal, csak hogy egy kaláber partieről le ne maradjanak s legyen pénzük kifizetni az elvesztett kontra-kasszát.

Es legyen ön meggyőződve, hogy voltaképen minden regénynek és darabnak van egy másik "vége", a melyet csak hagyaptságból nem írtak meg. Az ön kedvéért azonban megírom én, kikorigálván az ön ízlése szerint a világirodalmat, úgy, ahogy az írók megírták volna ama fentebb jelzett végtelen körülmények közbejötté nélkül. Ime:

Bánk-bán

Írta: Katona József.

(Az utolsó jelenet.)

(Színhely Bojóth. Csöndes nagyuri udvarház. Az udvaron galambdúc a virágoskert közepén. A tornácán Tiborc pipázik bodor füstököt fújva maga köré.

Páratlan szép

ból és kávé ebédlőterítékek közül dísz törülközőkből és sok más hasznos ajándéktárgyakból.

0 0 0 0 0 0 Zefir, barchent és szőnyeg maradványok leszállított áron. 0 0 0 0 0 0

Kardos László

vászon és készítheternemű-üzletében. Kosuth-utca 9.

jönniök a kormányférfiaknak, az alapelvekkel, általában az elvi jelentőségű kérdésekkel azonban vagy teljesen tisztába jönnek ezuttal vagy sohasem.

És nekünk még mindig erős a hitünk, hogy ez az óriási küzdelem megegyezéssel fog végződni. Az osztrák kormányférfiak eszes emberek. Tudják, hogy számukra mi forog kockán. Épen azért késnek, hogy az utolsó pillanatban engedékenységükkel le hetővé teszik a tárgyalások befejezését.

Debrecen szabadelvű polgáraihoz.

A törvényhatósági bizottsági tagok választása. — dec. 28.

Debrecen város törvényhatósági bizottságába új tagokat választ a közbizalom.

Sorakozzék a város minden szabadelvű választó polgára egy zászló alá!

Debrecen város jövő sorsa, a lakosság jóléte függ attól, hogy a törvényhatósági bizottság tagjaivá a bizalomra legméltóbb férfiakat válasszuk.

A diadal biztos tudatában ajánljuk a választók figyelmébe mindazt, a mit a szabadelvűpárt intéző bizottsága a december 29-éa végbemenő választásról határozott.

A szabadelvűpárt irodájában (Piac-utca 50 szám I. ső emelet, balra) reggel 9 órától déli 12 ig és délután 3—6 ig minden párttagnak felvilágosítást nyújt és utbaigazítást ad, az elveszett igazolványok helyett újakat állít ki.

A végrehajtó-bizottság.

Az e hó 29-én, hétfőn megtartandó választás alkalmából a szabadelvűpárt a következő polgártársakat ajánlja megválasztásra:

I. kerület (Csapó-utca).

1. Dr. Balkányi Ede.
2. Biczó Gyula.
3. Kovács Lajos.
4. Nagy Ferenc.
5. Pásztor Gyula.
6. Szilágyi Imre.
7. Tolnay Kornél.

II. kerület (Péterfia utca).

1. Dr. Bartha Béla.
2. Csiky Lajos.
3. Dávidházy Kálmán.
4. Füleky Pál.
5. Jobbágy Imre.
6. Mayer Emil.
7. Tóth Kálmán.

(III. kerület Hatvan utca).

1. Kiss Áron.
2. Mihalovits István.
3. Dr. Boldizsár Kálmán.
4. Pásztor János.
5. Reich Hermann.
6. Schner Sámuel.
7. Dr. Somogyi Zoltán.
8. Tóth Béla.

IV. kerület (Hatvan-utca).

1. Bechert Maaó.
2. Csath Zsigmond.
3. Boczán Elemér.
4. Kernhoffer József.
5. Dr. Kérészy Zoltán.
6. Krausz Vilmos.
7. Dr. Popper Mór.
8. Materny Lajos.

V. kerület (Varga utca).

1. Dobieczyk Sándor.
2. Jobbágy János.

3. Józsa Vince.
4. Nagy Sándor Varga utca 13 ügyvéd.

5. Reichmann Ármán.
6. Szentesy János.
7. Váczy János.
8. Dr. Wolafka Nándor.

VI. kerület (Kossuth utca).

1. Csurka István.
2. Hadházy Ferenc.
3. Hajdu Zsigmond.
4. Lakatos Gábor.
5. Pápay János.
6. Szakácsi András.
7. Dr. Tüdös János.
8. Zádor Lajos.

Tudjuk, hogy pártunknak számos tagja méltán megérdemli, hogy a megüresedett városi törvényhatósági bizottsági tagsági helyekre jelöljük és bizalmunknak ily módon való megnyilatkozásával fejezzük ki tiszteletünket és hálás elismerésünket eddigi buzgólkodásukért. A megüresedett állások korlátolt száma azonban megakadályoz bennünket abban, hogy minden érdemes párttagot jelölhessünk.

Polgártársaink épen ezért nemes versengéssel engedték át a megüresedett helyeket alábbi jelöltjeinknek és így hiszünk, hogy erre vonatkozó megállapodásunk tényleg a közhangulatnak felel meg.

Ezért teljes bizalommal fordulunk önökhöz és kérjük a párttagokat, hogy tömörüljenek és azokat a kik városunk érdekében hosszú időközön keresztül a közjó javára odaadó buzgalommal működtek közre, szavazatukkal tiszteljék meg.

Diadalunkat azonban csak az egységes eljárás biztosíthatja, kérjük tehát pártfeleinket sziveskedjenek a jelöltek

Bánk (porosan, utiköpenyekben benyit a kapun,

Az izgalom mit napokon keresztül
Kiálltam, mégis bántó, rut dolog.
Oh pihenésnek napja jöjj el végre
És szállj szívemre mely Melindaért dobog
(Észreveszi Tiborcot.)

Tiborc, te pór, légy hiradással gyorsan,
Melinda lelkem mint van, mit csinál?

Tiborc (lejön a tornácra.)

Nagy ur! házunknak büszke koronája
Jöjjön gyorsan nagyasszonyunk már várja
Bánk De mint van ő? felelj te balga pór!
Tiborc Az éjjel még sok kínos perci voltak
De jobban lett hogy jött az enyhe regg'

S most már nyugodt s a régi büszke dáma
Feledve van a kínos, balga dráma
S ha rá gondol, már akkor se remeg.

Melinda (csipkés háló köntösben megjelenik a tornácra,

Szívemnek gyöngye, drága büszke Bánkom,
Mind ami történt szánom, szörnyen bánom!

De mit tegyek . . .

Bánk . . . Már mit se tégy,
Feledve mindent, újra enyim légy,
(Melinda s Bánk összeölelkeznek)

Bánk Igaz Gertrudiszt hogy megöltém én
És holtan fekszik már a büszke lény
De barátom még haj! a frank király

S váltott forsponton udvarába vár.

E rut országtól bucsut kell hát vennünk

S egy más országban új életet kezdünk.

(Függöny.)

II.

A szegény gazdagok.

Irta: Jokai Mor.

(A regény utolsó fejezete.)

Most veszem észre, hogy irataim közt keresgetve Vámhidy Szilárdnak egy levelére találtam. Régi fakó írás, de friss érzelmekről szóló. Hogy ime leközlöm itt ez írásom utolsófejezetétül, azzal voltaképpen tartozom a költői igazságszolgáltatásnak.

J. M.
Méltóságos özvegy báró Hátszeghy Lénárdné született Lapussa Henriette ur-asszonyoknak,

Hátszegen.

Méltóságos asszonyom! Eletem legboldogtalanabb percében egy fogadást tettem. Azt ugyanis, hogy önt rám nézve megholtnak fogom tekinteni. Feltett szándékom volt e fogadásomat mind a sirig megtartani, azért az árulásért, melyet Siripos ügyvéd ur közbejöttével és közvetítésével, ön elkövetett. De hogy multak az évek beláttam hogy ön kényszerhelyzetében másképen nem tehetett s különben is nagyon-nagyon megszenvedett e végzetec tetteért. Most mikor ön egyedül áll a világban s végre szabad ura és illetve urnője tetteinek, nem állhatom meg hogy vigasztalan hajlékába el ne küldjem bocsánatom olajágát, egy viaszvirág levelet.

Ha önnek is úgy tetszik, kísértünk meg újra kezdeni ott, ahol elhagytuk, abban a percben, mikor közös csillagunkat ön hűtlenül elárulta. Ez esetben válaszunk egy új csillagot jelígéül. En ajánlom a Siriuszt, melyet ugyan újabb időben erősen kompromittáltak a magyar költők, de a melyet azért a mi célunknak én mégis megfelelőnek tartok.

Es ezzel egyszersmind az ön kezébe teszem le sorsomat. Ha ajánlatomat elfogadja, írjon Siriusz név alatt pár sort, ha nem, úgy küldje vissza a béke viaszvirág levelét. Tehát vagy az egyik vagy a másik levél döntson sorsunk felett.

Es e szerint vagyok, méltóságos asszonyomnak teljes tiszteletem kifejezése mellett, — vagy . . . az én dráva Herietlemnek mivel a sirig hű szerelmese.

Vámhidy Szilárd.

főszolgabíró.

(Vége)

Othello

(Az utolsó jelenet)

(Othello szeme szikrákat hány, mikor az az ajtón kopognak)

Othello: Ki az ki most im hajlékomnak csöndjét,

E durva zajjal háborítja meg.

névsorát változatlanul meghagyni s bármennyire kívánatosnak látszanék, avagy bárminő egyéni szempont tenné is szükségessé, **ne töröljenek, ne változtassanak**, mert a legesekélyebbnék látszó módosítás is végzetessé válhatik.

A végrehajto bizottság.

*

A szabadelvűpárt

gyülekező tanyái.

Az egyes kerületek részére a következő helyeken vannak:

Csapó-utca: Bika szálló cukrázda.

Péterfia utca: Bika szálló 37. szám.

Hatvan-utca: Bika-szálló cukrázda.

Piac-utca: Debrecen szálló.

Varga-utca: Piac utca 50 I. emelet.

Kossuth utca: Fehérlő-szálló.

A Hortobágy hasznosításáról.

A Szabadság számára írta: Zagoni.

Legutóbb — és pedig a Szabadság Karácsonyi számában dr. Bartha Béla ur írt a fenti cím alatt. A mit a doktor ur írt, azt már többen, és többször ajánlottuk figyelmébe a városi tanácsnak; de nem olyan szerencsés időben, mint most a cikkirő.

A Hortobágy mai állapotában valószínűsége szűnyen foltja — még pedig 42 ezer holdas foltja — Magyarország gazdasági kulturájának; A mit a város eddigi vezetősége még meg is mutogatott minden idegennek; mintha egyesén azt mondta volna, hogy „jőjete angolok és mindnyájan mások is; nézzétek meg azt a helyet a hol Európában a kultúra megszakadt; a hol minden ugy sőt rosszabbul van, mint a hogy azt az anya természet megteremtette. Nézzétek meg azt a helyet, a hol még a füvet sem engedjük nőni, hanem azt már kora tavaszon sárba tapostatva megfojtjuk.

Emilia (kivülről) Én vagyok Mili a masamódné

Nagyságos asszony új kalapot hoztam.

Othello (mérgelesen ki nyitja az ajtót)

Na maga is csak jókor tud most jönni

Desdemonának nincs szüksége önre.

Meghalt szegény s a holtaknak csupán,

Egy illik jól, halotti fejkötő.

Emilia Oh jaj mi szörnyű kin, mi kin,

Miért jöttem én, ha jobb volt kinn.

(Othello és Emilia beszédbe ereszkedve

kiderül, hogy Jágó gazember, Desdemona pedig ártatlan.)

Othello: Mindegy most már, megöltem én

Való s igaz e szörnyű tény.

(odaroohan Desdemonához, a kinek a keble még piheg Othello észre veve ezt, ordít.)

Othello: Orvost, orvost, siessen ön.

Emilia: Az orvos éppen itt lakik

Es im a lépcső házba' jön.

Az orvos (Bejön megvizsgálva Desdemonát.)

Csupán csak egy kicsi ájulás

Csak ápolás és semmi más.

Csak nyugalom, csak kell és

Egy kis ecet-bedörzsölés.

(Desdemonát ecettel bedörzsölik)

Desdemona (felnyitva szemét.)

Oh esakhogy itt vagy Ottikám,

Oly esunya rosszat álmodám,

De ugye most már boldogok

Leszünk . . .

Othello (kitörő örömmel) Azok bizony azok.

(Egymás karjaiba omlanak, Emilia az orvos karján el. Bent a teremben s kívül a folyosón csók-csattanások hallhatók.)

(Függöny)

azért hogy . . . pótadót fizethessünk; vagy ha úgy tetszik . . . hogy legyen egy nagy képtelenség, a mit a világ bémulasson; no meg hogy 70 ezer lakos rovására, egy pár százan olesón legeltethessenek“!

Igen, igen! A Hortobágy Debrecen lakói jóllétének ez az ősforrása ma még a legvakmerőbb önzéssel van befojtva, és nem hárihatják el ezért a felelősséget magukról azok, a kik a város ügyeit eddig vezették, a kiknek kezében és rendelkezésére állott minden adat és okmány, a mely a Hortobágy tulajdonjogát a városnak mondja, és a melyekkel szemben magukat mégis terrorizáltatni engedték.

De ne rekrimináljuk! A mikor nap nap után csak arról folyik a meddő harc, hogy vagy minden haladást meg kell állítani, hogy minden „várjik“; vagy pedig a pótadót kell — jóllehet ily rengeteg ez a vagyon mindig feljebb emelni, nagyon is ütött már a 12-ik óra, hogy a Hortobágy helyes kihasználása ügyében immár végre történjek valami.

Ennek megbíralására kiküldetett egy bizottság és pedig debreceniekből, tehát olyanokból, akik a dologban nem lehetnek elfogulatlanok. Ez hiba volt! A kik attól félnek, hogy az olesó legelőt elvesztik, azoktól hiába kérdezik azt, hogy lehetne-e szántással nagyobb jövedelmet elérni? Tenger gyarlóságaink közepette ez csak természetes! Az újtanács tehát nézetem szerint csak úgy járhat el helyesen, ha a Hortobágy hasznosításának tervekészítésénél legelső sorban is egy országos szakemberekből álló bizottságot kér a földművelési miniszertől, és azon bizottsággal vizsgáltatván meg a talaj és egyéb viszonyokat, annak véleménye szerint jár el.

Azt a bizottságot a helyi nagyságok valószínűleg nem fogják gonyolódással és minden lehető eszközzel meghátráltatni és a Tanács végre tisztán fog ebben az ügyben láthatni.

Én azt hiszem, hogy a vélemény más nem lesz, nem lehet, mint az, hogy tizezer holdat kis bérlőknek ki kell osztani és a legelőnek maradó részt fokozatosan részletenkint való megműveléssel esetleg öntözéssel ismét jó karba kell helyezni, restaurálni; azután pedig a legeltetés nem „hü bele Balázs lovat ad az Isten“ módjára, hanem mint minmindenütt, ahol becse ven a legelőnek, rendszeresen kell végeztetni.

Én úgy hiszem hogy a ujonnan alakult városi tanácsnak ezt minden tagja belátja, és hogy most már rajtuk nem fog mulni, hogy egy jól megfontolt terv szerint a reformot keresztül vigyék. Ezt követeli tőlük a kor szelleme; de követeli Debrecen lakosságának 90 százaléka is.

Mostanáig azon látszott fennakadni a dolog, hogy lehetne-e legalább 10 ezer holdal szántás vetés alatt, a mainál jobban hasznosítani, igen, vagy nem?!

A kiegyezés küszöbén.

Saját tudósítónktól.

Budapest, dec. 27.

Fővárosi munkatársunknak alkalma volt beszélni a szabadelvűpártnak egyik tekintélyes tagjával, a ki nemcsak a kormány működésének egyes rugóit, de a kiegyezési tárgyalások minden egyes fázisát ismeri s a ki a holnap újból folytatandó kiegyezési tárgyalások alkalmából a következőket mondotta:

— Teljes okom van hinni azt, hogy az elmuló év utolsó napjaiban is még folyamatban levő kiegyezési tárgyalások végre eredményre jutnak és a kiegyezés január elsejére meg lesz. A hogy ismerem az elváltató elvi különbségeket és a függő tételek körüli vitát — pedig jól ismerem — meg volnék győződve a tárgyalásoknak ezuttal való befejezéséről, ha nem ismerném nagyon is Körber osztrák miniszterelnök csalafintait, a melyek ugyan majdnem mindig kudarcot vallottak eddig, de nem lehetetlen, hogy bizik még mindig egyes váratlan trükkökben. Nem árulok el titkot vele, hiszen a nagy közönség jól tudja már régen, hogy Körber a kiegyezési tárgyalásokat két okból huzta. Először, mert azt remélte, hogy idő közben mégis csak megegyezik a reichsráttal, másrészt, mert azt remélte, hogy sikerülni fog neki Széll Kálmán miniszterelnöktől oly engedményeket kicsikarni Magyarország rovására, hogy azokkal brillirozva vélte kibékíteni a verekedő osztrák pártokat.

Széll Kálmán azonban ily áron nem volt hajlandó a kiegyezést megkötni. A farkas és bárány meséjét játszotta el tehát Körber ur nem is egyszer és hogy a mesében ő volt a farkas, azt mondani sem kell, csak a csele nem sikerült, mert a békét zavaró bárányt nem riaszhatta el.

Igy érkezett el az év utolsó hete Körber most már tisztán látja, hogy semmiféle taktikája sem sikerült, a kiegyezési tárgyalásokat tovább huzni nem lehet, annál kevésbé, mert annak befejezését felsőbb helyen is óhajtják, de más részről pedig Körbert sem akarják elbocsátani, nehogy az évek óta tartó tárgyalásokat újból kelljen megkezdeni. Mert az kétségtelenül bizonyos, hogy akár osztrák, akár magyar kormányválság következne is be, a kiegyezési tárgyalásokat, minthogy csak egyes emberek vannak lekötve egymással szemben, újból meg kellene kezdeni.

Ebből határozottan és világosan kitűnik, hogy az utolsó órában mégis Körber fog engedni és engednie is kell, — mert az ő követelményeinek a teljesítésére a magyar pártok között sehol sem kap embert, bármit beszélnek is egyes ellenzéki lapok, ilyen magyart sem Körber, sem bármely utódja nem kap.

Most tehát, mikor a külföldi szerződések, ha nem is épen felmondandók, de felmondhatók és így a kiegyezés dolgában végre is pontot kell tenni, Körbernek nem marad egyéb hátra, mint kénytelen-kelletlen befejezni a kiegyezés művét. Be is lesz most fejezve hétfő-keddig. Azt hiszem, Széll Kálmán miniszterelnök már ujévi beszédében erről fog beszámolni.

Ha az előbb érintett váratlan esemény következne be és a kiegyezést ezuttal sem ütnék nyélbe, az mindenestre bizonyos bonyodalmat idézne elő. Ezekre az eshetőségekre nem akarokki- térni két okból. Először azért, mert a lapok azt némiképen szellőztették talál- gatások révén, másrészt azért, mert

Szell Kálmán miniszterelnök három nap mulva ugyis nyilatkozik.

Csupán egy dolgot akarok határozottan megcáfolni: azt ugyanis, hogy szósinés arról, mintha az olasz borok kizárásával, a francia vagy a spanyol borok beözönlését megengedné a kormány az új kereskedelmi szerződésekkel.

A debreceni városháza története,

1527-től fogva.

A Szabadság számára írta: Zoltai Lajos.

A középkor homályba borult századaiban hol állott a debreceni városháza, ezt a helyet mi kései utódok meg nem mutathatjuk. Csak sejtjük, hogy az Anjouk, Luxemburgiak, Hunyadiak és Jagellók korabeli bíráink is ottan körül székelték, a senatus is a város közjólétéről gondoskodva ottan körül tartotta állandóan rendes tanácskozásait, ahol a nép hitéletének vallásos buzgóságának hű ápolói: a papok és barátok megtelepedének ahol Debrecen ősrégi temploma, szent András apostol tiszteletére felépült s a Debreceni Dózsák a dominikanusok, majd a ferencrendiek zárdáját megállapították, ott, a hol a város korán fejlődésnek indult kereskedelmi forgalma legélénkebben lüktetett. A mai nagy templom környéke kétségen kívül már az Arpádok alatt is központját alkotta Debrecennek. Ez a hely volt a város magva s zive ezt a helyet szállották meg a legelső települők. — Az ősrégi Debruehun, villa de Broten De Breten innen terjeszkedett lassankint tovább a népesség szaporodásával, már a XIV. század elején északfelé a Kaszákzig, délfelé egészen a szomszédos Torna, később Boldogfalvának nevezett helység szélső házsoráig. Ezért hiszem én tehát, hogy hajdan is a város közepén, az András templom közelében, még pedig a templom előtt kezdődő Piac utca északi felében állott a tanács — vagy városháza. (Domus senatoria, domus publica.)

A világtörténelem új korszakát megnyitó hitjavítás első éveiben tűnnek fel először biztos nyomai a debreceni városháza régi helyeinek. Valamint iskoláját, a „mi iskolánk“-at (schola nostra,) a kollegiumot securalizált kolostorban helyezteté el, — úgy tanácsházat is szerzetesi vagyonhoz tartozó épületből alakította a reformációt már korán elfogadó Debrecen.

Ez az ismert legrégebbi városháza is a mostani városháza telkén állott, csak hogy ennek az északi oldalon igen kicsiny, alig egy harmad részét foglalta el udvarával együtt is.

Kutatásaim közben figyelmemet már egy év előtt megragadta 1626-ból való amaz örökbevallás, (városi jegyzőkönyv 1626.639 l.) amelynél fogva Hána Borbála Szabó János felesége, nejével Acs Miklóssal és unokájával Acs Mátyással együtt a város piacán, északfelől Kubak Tamás háza, délfelől pedig a régi klostrom vagy a városháza (claustrum veteris sive domus civitatis) szomszédságában fekvő házban birt részeit 127 frton örökösen eladja nemes Mike Istvánnak és feleségének Hána Erzsébetnek. Ismét 1628-ban Szabó másként Hána Demeter a város piacán, napkeleti soron, észak felől ns. Mike Pál délfelől pedig a város köz és tanácsháza boltjainak (fornicium domus publicae de

senatoriae) szomszédságában lévő ősi házbéli részét eladja ugyanazon Mike Pálnak 120 frton és egy 50 forintot érő ujteai házáért, (V. jkv. 1628.23 l.)

Miután már előbbeni kutatásaim segítségével kétségtelenül megállapíthatam, hogy a főbírósgot s egyéb városi tisztségeket viselt nemes Mike familia ősi háza a Tisza palota telkén állott, s miután azt is biztosan tudtam, hogy a mostani városháza helyét még a XVII. század derekán is magán házak foglalták el: tisztában voltam az előttem feltűnt régi zárdá vagy városháza fekvésével is. Azt kellett tehát most felderítenem: miféle szerzetesrendé volt annak előtte ez a ház: mikor és mimódon jutott a város kezébe? Talán az innen nem messze feküdt, ugyszólván a Barátok köze (ma Sas-utca és Kenyér-piac) által elválasztott csapó-utcai klostrom tartozékára bukkantam? Talán a Mikék kuriájával szomszédos „vetus clastrum seu domus senatoria“ alatt valamely eddig ismeretlen rendház lappang, a melyről se Szücs Istvánnak, se Chilko Lászlónak nem volt tudomása?

Közlevéltárunkban e kérdéseket illetőleg épen semmi feljegyzést nem találtam. A feleletet végre megkaptam Bunyitay Vincétől. Az ő nagybecsű forrás munkájában (Váradai püspökség tört. II. k. 473—475 ll.) olvastam, hogy a szentjobbi apátságban a város napkeleti részén kőháza volt, a melyet a tisztelendő paterek nagyon előnyösen használhattak minthogy a konvent terményeinek, de kivált borainak Debrecen állandó piaca volt. Mégis a barátok e házat elidegenítették, előbb 1531-ben ugyan csak 20 frt. évi bérért, 1580-ban pedig örökös is eladták 500 magyar forintot Debrecen városának.*) A város 1556-ig rendesen fizette az apátságban a bért: de a mondott időtől fogva — Debrecen ekkor már egészen protestánsná lévén — a helybeli ispotálynak szolgáltatotta be azt. A leleszi konvent előtt történt örök eladásnál a Sz. Jobbról elmenekült pálosok elengedték a városnak az 1556-tól elmaradt hasznóbért. — Eddig a Bunyitay nevezetes tudósítása. Eppen elég volt ahhoz, hogy a szentjobbi szerzetesek debreceni házának és a Hána Borbála asszony örökbevallásában említett régi kolostornak ugyanazonosságát megállapíthassam, a többit külön engedély mellett megtudtam a magán levéltárból.

Ugyanis a szóban lévő kőházat egy vallásos civis, Tar András hagyományozta a szentjobbi zárdában lakó Sz. Pál heremitáknak 1527-ben. A végrendeletet 1528-ban Szapolyai János király megerősítette. De már három év mulva — talán mert még sem látták annyi hasznát a heremiták, ahogy Bunyitay írja. — Örökösön eladják Debrecen városának, évenként András napján beszolgáltatandó 20 forintért, amintha nem akarna cselekedni a város, tartozik a konventnek egyszersmindenkorra 900 frotot fizetni. 1540-ben a jámbor szerzetesek felmentik Debrecent az évi 20 frt. fizetése alul. 1561-ben II. János király ezt a házat a városnak adományozza, kit a ház birtokába be is igtatnak, ami-

*) Egy magyar frt. 50 krból vagy 100 dénárból állott. Neveztek akorta forintnak is. Maróthi szerint egy császári arany — 5 m. frt. egy császári tallér — 2 m. frt. és 20 kr.

nek a váradai káptalan tanúsága szerint senki ellene nem mond, hanem csak később a heremiták. 1572-ben Miksa király a pálosok részére járó hátralékos bérek megfizetésére utasítja Debrecent. Ugy látszik eredménytelenül. Mert a barátok megunták a hiába való huzavonát és 1582-ben Kristóf atya, István perjel nevében — mint már mondtam — 500 frton örökös joggal eladta e házat Szabó Miklós főbírónak és általa Debrecen városának. A kuruc világ végéig nem is háborgatta senki a várost annak birtoklásában. De 1720 után a pálosok megint zaklatni kezdték miatta Debrecent, ki nek igaz jussát e házhoz, mely mint láttuk nem volt soha kolostor. Csak kolostori birtok, — jó félszáz esztendő mulva hitték el Bécsben is. (Magdis levéltár. Elenchus.)

Valószínű, hogy a debreceniek a Tar-féle házat, mindjárt kezdetben városházának fordították, annyival is inkább, mert épen szemben feküdt a Kardos család nemesi kuriájával,*) a szép Kardosné házával, kinél János király míg legény ember volt, amint ezt szokimondó udvari papja, Szerémi György emlékirataiban róla feljegyezte. — Néha hetekig elmulatozott. (Georg. Sirm. epist. 207—208, és 209. ll.)

A 36 öl hosszú s mintegy 7 öl széles telekkel bíró Tar-ház a török sokféle nyomorgatásai között sinylődő város igényeit is szükösen elégitette ki. Megindult tehát a terjeszkedés. Legelőször 1582-ben az észak felől szomszédos házat kelet felől egészen a Barátok közéig kinyúló nagy kertjével együtt szerezte meg a tanács. E ház ebben az időben három Horváth nevű leánytestvéré volt, a kik valószínűleg a Gáborjánban, Kereszturban, Vánason és Halápon birtokos vánasodi Horváth családból származtak. Apjuk Horváth Márk, anyjuk Agárdi Heléna, emennek szülei pedig Agárdi Péter és Herpályi Borbála. Agárdiak és Herpályiak már a Hunyadiak korában hasonlóképen tekintélyes birtokosok Debrecen környékén. A Herpályi Borbála után örökölt házat eladó testvérek ezek valának:

Horváth Zsófia, előbb Dorozskai Jánosné, most Bornemisza Lukácsné, mindkét férjétől származott gyermekeivel u. m. Dorozskai Györggyel és Istvánnal, ugyszintén Bornemisza Lukács-csal: (Horváth Mária 1-ször Orosz Jánosné, 2-szor Péczeli Ferencné, 3-szor Dobozi Boldisárné, — most Nagy Imréné. — Péceli Klára és Zsófia, ugyszintén Dobozi Zsuzsánna gyermekeivel: — Horváth Petronella előbb Baboni Mihályné, most Kutasi Mihályné. A ház ára 410 frt volt. Az eladásról a leleszi konvent által kiállított örökbevallást a magán levéltár rzi.

Az élelmes város csakhamar boltokat épített az ekként szervezett telekre. Ezt abból következtetem, mert a tanács 1588-ban a Herpályiné udvarán csináltatott boltok előtt a kapuközben való árulást tiltja: 1605 s később 1633-ban a Herpályiné portáján, vagyis a napkeleti szőren, a városháza alatt levő bol-

*) A Kardos-házat (Simonffy-utca 2. sz. bérház helyén) 1580 körül Kardos Miklóstól nánási Csukat Péter bajoni kapitány szerezte meg. Ő pedig 1587-ben 2800 frton Debrecen városának adta el. Azóta folyton a városé.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, Főter, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin“ arcz s kézbőr finomító szszépitő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóvalfelülmulja. Hatása gyors s biztos. A szél kifujta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

toknak bérít meghatározza. Még pedig 1633-ban mindvégig egyenlőképen 20 frtra szabja e boltok bérét. Ugyanekkor a Kardos ház alatti boltok bére 12-15, a másutt levőké 4-8-10 frt. közt változik.

A Szabadság olvasóihoz.

A Szabadság az új esztendővel második évfolyamába megy át.

Ezt az alkalmat arra használjuk fel, hogy az olvasó közönség figyelmét a Szabadság lobogójára tereljük.

Debrecen város művelt közönségének régóta szüksége volt a fejlettebb izlés jogos igényeit is kielégítő napilapra.

A Szabadság arra törekszik, hogy ilyen komoly, megbízható, irodalmi izéssel szerkesztett ujság legyen.

Reméljük, a kitűzött célt el is érjük és nemes munkánkban lelkesít az a megtisztelő szeretet, az elismerésnek a Szabadság felé forduló egyre számosabb jele, melylyel Debrecen város közönsége a Szabadság-ot kitünteti.

A Szabadság nemzeti szellemtől áthatott, szókimondó, a művelődés érdekeit komoly hevüléssel terjesztő napi lap, melynek egyetlen célja, hogy a művelt közönség tetszését megnyerje s Debrecen város fejlesztésében közreműködjék.

A Szabadság-nak kitűnő ujságírók állanak rendelkezésére s változatos tartalmával a Szabadság napról-napra hű tükrö a város, a megye, a vidék, az ország s a világ összes eseményeinek.

Elsőrendű politikai, irodalmi és közéleti összeköttetései révén a Szabadság szerkesztőségének módjában áll az olvasó kezébe oly élénk, sokoldalú, előkelő napilapot adni, mely a debreceni közönséget teljesen kielégítse, sőt a fővárosi sajtót is pótolja.

A Szabadság kivétel nélkül minden.

A Szabadság kivétel nélkül minden nap, tehát még hétfőn és ünnep után is dus tartalommal a korareggeli órákban reggel 6 órakor jelenik meg.

A Szabadság sajtát külön

budapesti szerkesztősége

bő távirataival, gyorsposta tudósításaival és távbeszélő jelentéseivel Debrecenben félnappal megelőzi a fővárosi lapokat.

Ezenfelül vezércikkeivel, eredeti tárcáival, elmés karcolataival, társadalmi, gazdasági, politikai, színházi bírázataival és pontos, részletes, nemes irányu megbízható hirdetésével állandóan a debreceni közélet és a lüktető napi események ütőerén tartja kezét a Szabadság.

A társadalom minden osztályának kedves, nélkülözhetlen napilapja kíván

lenni a Szabadság; épp ezért rendkívül változatos tartalmát ezentul

Ipar és Kereskedelem

című ingyen melléklettel gazdagítja, melyet minden csütörtökön csatol föl lapja mellé a Szabadság.

És mindamellét a debreceni Szabadság az ország legolcsóbb napilapja.

Bizalommal kérjük ennél fogva a debreceni művelt közönséget, hogy a Szabadság-ra

fizessen elő.

A közügyeknek, Debrecen város érdekeinek mindig hű, bátor, lelkes és független zászlótartója lesz a Szabadság.

Debrecenben, 1902. dec. 27.

A Szabadság szerkesztősége.

Debrecen, Csapó-u. 9.

Szabadság.

Az 1903-ik év közeledésével új előfizetést hirdetünk a

Szabadság

politikai napilap második évfolyamára.

A Szabadság előfizetési ára:

Helyben:

Egész évre 12 korona.

Fél évre 6 korona.

Negyedévre 3 korona.

Vidékre:

Egész évre 20 korona,

Fél évre 10 korona.

Negyedévre 5 korona.

Debrecen, Csapó-utca 9.

Tisztelettel:

A Szabadság kiadóhivatala.

Távbeszélő száma: 275.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Az új polgármester.** Debrecen város új polgármestere Kovács József a jövő január hó 2-án veszi át hivatalát nyugalomba vonuló, érdemes polgármesterünktől Simonffy Imre királyi tanácsostól. Simonffy Imre az összes városi hivatalokba átíratot intézett, a melyben felhívja a hivatalfőnököket és előadókat, hogy ez időre hivataluk ügyforgalmáról, az ügyek folyásáról hű képet nyújtandó, pontos kimutatást készítsenek, hogy az egyes hivatalokat rendben adhassa át az új polgármesternek.

× **Értekezlet a közigazgatás egyszerűsítése ügyében.** Komlóssy Artur polgármesterhelyettes Debrecen város kiadóhivatalába holnap, hétfőn délután 3 órakor értekezletre hívta össze a városi hivatalnokokat és tisztviselőket, a melyen azokat az intézkedéseket fogják megtenni; a melyek a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényecikkek értelmében 1903 év január 1-étől kezdve életbe léptetendők.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9-12-ig.

Dec. 29. Törvényhatósági bizottsági tagokválasztásad .e. 8 órától d. u. 4 óráig.

Dec. 30. A Göncy egyesület rendes közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap, az istentiszteleteket az ev. ref. templomokban a következő sorrendben tartják meg: a nagytemplomban Dicsőffy József lelkész, a kistemplomban Szabó Bertalan s. lelkész, az új templomban Nánássy Lajos s. lelkész, az ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a csapókeri imaházban Kovács János népiskolai felügyelő.

A római kath. templomban: Reggel 6 órakor misét mond Pák Emil, 7 órakor Szabó István, 8 órakor szt.-mise a főgymnasium tanulói részere. 9 órakor ünnepélyes nagymisét tart dr. Wolaffka Nándor v. püspök, mely után Brösztel Lajos szentbeszédet mond. Háromnegyed 11-kor szentmisét mond Molnár K. Dezső h. igazgató, melyen részt vesznek a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei. Fél 12-kor miséznek Nyári Ignác. Délután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér. Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Máté Károly segédlelkész végzi.

A gör. kath. kápolnában: reggel 6 órakor istentisztelet, délelőtt 9 órakor szt.-mise, délután fél 3 órakor keresztény tanítás, 3 órakor vécsernye, utána szt. olvasó.

* **Szávay Gyula a Petőfi társaságban.** Szávay Gyula kiváló költőnk, a debreceni ipar s kereskedelmi kamara főtítkárárt a Petőfi társaság, — mint fővárosi tudósítónk távirja, — a legtöbb szavazattal rendes tagjául választotta. Szeretünk teljes melegevel üdvözljük a kiváló költőt, aki annyi becses művel gazdagította a magyar irodalmat, ez alkalmattal, mikor az ország legelső irodalmi társasága nyújtott neki kiváló elismerést erre a kitüntetésre igazán érdemes munkéért. Szávay Gyula 23 szavazatot kapott, utána tagjai lettek még a Petőfi társaságnak Kabos Ede 20, Zempléni Árpád 17 szavazattal.

Szávay Gyulát ebből az alkalomból számosan üdvözlötték s az első sürgönyt épen a Petőfi társaság tagjaitól kapta a következő tartalommal:

Petőfi-tagtárs! Örömmel üdvözlünk, első helyen választottunk meg. Gárdonyi Géza, Hercegh Ferenc, Rákosi Jenő, Szana Tamás.

November 15-en kezdődik a

nagy karácsonyi

OCCASIO-VÁSÁR

Mélyen leszállított áruk.

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem . . . mtrje 70 krtól kezdve.

Taffetas és louisine, csikos és kockás, tiszta selyem . . . mtrje 80 krtól kezdve.

Mosóbársony . . . mtrje 50 krtól kezdve.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

Szénásy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

* **A főispán Budapesten.** Egyik helybeli lap tegnap azt újságolta, hogy Puky Gyula főispán ünnepek után haza érkezett Debrecenbe. Ez a hír tévedésen alapul, mert a főispán eddigi megállapodások szerint csak e hó 30-án jön haza Debrecenbe s addig Budapesten családja körében marad.

* **Rásó Gyula alispán gyásza.** Hajdúvármegye közbecsülésben és szeretetben álló alispánját, Rásó Gyulát nagy csapás érte. Édesanyja, özv. Rásó Lajosné szül. Kubinyi Eleonóra 91 éves korában tegnap reggel hosszas betegség után elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz, a Hunyadi utca 16. sz. gyász háztól, honnan rövid ima után elszállítják a holttestet Nádudvarra, s az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

* **Főúri esküvő.** Revistyei Reviczky József nagybirtokos és neje gróf Pongrácz Irma bájos leányát Melaniet ma vezeti oltárhoz altenstadti báró Schwaben-Durneisz Gyula földbirtokos. Az anyakönyvi szertartást, mely délelőtt fél 10 órakor lesz, Oláh Imre, anyakönyv vezető végzi, ezután az egyház áldását is kikéri az ifju pár.

* **Balogh Ferenc tanár balesete.** A sikos járdának újabb áldozata van. Mint ugyanis őszinte, nagy részvéttel értesülünk Balogh Ferenc tanár, a helybeli theologiai tanári kar tudós tagja a kereskedelmi akadémia épülete előtt tegnap este oly szerencsétlenül csuszott el, hogy esontörést szenvedett. A kiváló hit-tudóst családja gondos szeretettel ápolja. Az eset híre általános nagy részvétet keltett.

* **Ipartestületi hírek.** Az ipartestület hivatalos helyiségében tegnap délután osztották ki a karácsonyi kiállítás nyerteseknek az aranyakat, érmeket és okleveleket. Miután a sorsjáték nyertesek közül még nagyon sokan nem vitték el nyereménytárgyaikat, felszólítja az illetőket az ipartestület vezetősége, hogy azokat rövid időn belül szállítsák el, nehogy igényüket elveszítvén, jogos tulajdonuktól elessenek.

* **A baleset áldozata.** Megirtuk a minap, hogy Horváth István a vasuti pályaháznál a raktár padlásáról leesett. Súlyos sérüléseivel lakására szállították, a hol halálos belső sérüléseinek — mint előrelátható is volt — áldozata lett, meghalt.

* **A karácsony heti házasságok.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek: Palatin János Bencsik Erzsébettel, Doró Ferenc Kovács Juliával, Szűcs János Horváth Eszterrel, Barta Ferenc Váradi Piroskával, Varjas János Bagpi Piroskával, Kulcsár Imre László Rózával, Tóth Mihály Vasas Mártával, Schneider József Csömör Terézszel, Daróczy István Boda Erzsébettel, Zombor Károly Hubert Margittal, Schnell Eduárd Molnár Juliával.

* **Az ünnepek halottjai.** Karácsony két napján és a tegnapi napon a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Nagy Erzsébet ev. ref. 11 hónapos, Kovács Zsuzsánna ev. ref. 74 éves, özv. Szabó Bálintné ev. ref. 86 éves, Szegedy István ev. ref. 40 éves, Farkas Józsefné róm. kath. 46 éves, Pincés Ferenc ev. ref. 13 éves, Ludmann Erzsébet ev. ref. 5 éves, Kecskés János ev. ref. 30 éves, Lantos

Juliánna róm. kath. 4 éves, Nagy Erzsébet róm. kath. 1 hónapos, özv. Rásó Lajosné ev. ref. 90 éves, Dalmi László ev. ref. 21 hónapos, Kovács Jánosné róm. kath. 21 éves, Kubinyi Andor róm. kath. 16 hónapos, Kovács Zsuzsánna ev. ref. 3 éves, Juhász Mihály ev. ref. 74 éves, Szűcs Lajosné ev. ref. 65 éves, Horváth István ev. ref. 20 éves. Az elmúlt héten elhaltak összesen 34-en. Születtek 41-en, ebből 25 fiu, 16 leány.

* **Vőlegények és menyasszonyok.** A hét folyamán eljegyzést kötöttek: Japport István máv. kerékgyártó Lemák Máriával, Román Sándor kertész-segéd Fazekas Juliánával, Tóth Gyula cipész-segéd Venyige Agnessel, Kenyeres János bérlő Szonka Zsuzsánával, Baranyai István őrmester Nagy Máriával, Kovács János földmives özv. Csollák Györgynével, Pincés Mihály földmives Simon Máriával és Meizler Sámuel divatáru kereskedő Zigler Nettivel.

* **Szélhámos urinő.** Megirtuk már, hogy egy urasan öltözött szélhámos nő járkált városunkban s több uri házba különböző ürügyek alatt betolakodván közel 1000 koronát és rengeteg ékszereműt csalt ki. A szélhámos nő ellen egymásután érkeznek a feljelentések, így 4 polgárcsaládot azzal font be, hogy ő házasságszerző s kitűnő partietkat ajánlott. A rendőrség erősen nyomoz a szélhámos asszony után, aki egy helyen Horváth Gábornénak, máshol pedig Csengeri Gábornénak mutatta be magát s azt állította, hogy Nyiregyháza való. De az asszony hollétét mindaz ideig nem lehetett megállapítani.

* **Eitűnt kardalos.** A szintársulat egyik fiatal kardalosa V. H. tegnap eltűnt a városból. Elutazásáról nem tudósította sem Makó igazgatót, sem a hitelezőit. Ismerősei azt hiszik, hogy Budapestre utazott, hol mint dalesarnok énekes szándékozik pénzt keresni. Berlinben a jövő évre szerződés köti egy dalszínházhoz, s az utiköltséget Debrecenben nem tudván összetakarítani, valószínűleg így akart segíteni magán a jobban fizetett dalesarnoki énekléssel.

* **Tüzeset.** Harstein Péter nagybirtokosnak a nádudvari határban fekvő *Kacsardos* tanyáján leégett a vasalóműhelye. Az épület biztosítva nem volt, s így a kár jelentékeny.

* **Haragos sógorok.** Stefán Sándor és neje hajdu-dorogi lakosok nemcsak szomszédságban laktak Cifra Jánoséknak, de sógorsági viszonyban is állottak egymással. Egy tyuköl miatt aztán kitört a vihar a szomszédok között, s a harcias Stefánék úgy elverték Cifrákat, hogy ezek vérbe borulva vonultak el a csata színhelyéről. A megvert Cifrák jelentést tettek a csendőrségen, hol a kihallgatás alkalmával Stefánék beismerték hibás voltukat, kiket súlyos testi sértés bűntettéért feljelentették a kir. ügyészséghez.

* **A szökés párosan . . .** Konti a királyfogásban régen megállapította, hogy szökni csak párosan jó. És lehet, hogy igaza van s Biró Lajosné Kalaza Borbálát sem éri utól a végzete, ha párosan szökeik. Csakhogy a gömbölyű menyecske egy csakhogy ott az urát Derecskén s egymaga szökött. A járatlan, félnék asszonyka azután elárulta magát s miután a férje is sürgönyözött utánna a debreceni rendőrségnek, letartóztatták. De miután kiki szabad ura a cselekedeteinek, nyomban szabadon is eresztették s a szép menyecske most már — okulva a példán — valószínűleg párosan szökeik.

* **Ékszer lopások.** Az ünnepek alatt több háznál jártak tolvajok s számos

helyről vittek el ezüst- és aranyeműeket. Fohn József Teleky-utcai lakos jelentette tegnap a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a lakásáról egy aranyóra láncot és egy aranyfedelű női órát ellopott. Scitl József Miklós-utcai lakos pedig ugyancsak a rendőrségen panaszkolja, hogy 6 darab ezüst kanalat a konyhából elemelt valami házaló tolvaj. A rendőrség a tetteseket keresi.

* **Meghalt egy lapát miatt.** Pincés Ferenc szoboszlói 13 éves kis gazdasági cselédet megbizta gazdája, hogy takarítsa el a gyalogjárón levő havat. A gyerek nekifogott a munkának, s munkaközben eltört a hószóró lapát nyele. Pincés Ferenc a büntetéstől való félelmében beosant a házba, lekasztotta gazdájának egy töltött revolverét, s mellen lötte magát. Kétségbeesett szülei beszállították a debreceni közkórházba, hol rögtön ápolás alá vették, de már segíteni nem tudtak rajta, két napi szenvedés után tegnap meghalt a kis Pincés fiu.

* **Apagyilkosság.** Szegzárdi tudósítónk borzalmas apagyilkosságról ad hírt. Ifj. Sós Zsikó Péter gazdálkodó édesatyját id. Sós Zsikó Pétert meggyilkolta. A tekintélyes gazda ugyanis a délelőtt folyamán elment korhely fia után a korcsmába, s haza hívta őt. A fiu ezen anynyira feldühödött, hogy kést rántott elő, s háromszor beledöfte atyja testébe, ki rögtön meghalt. Az apagyilkost elfogták, s bekisérték Szegzárdra az ügyészség börtönébe.

* **A gyanus zsákok.** Mikulik Jánosné hadházi lakos kis leánya négy darab zsákot cipelt kifelé a tanyára. A szembejövő csendőrségnek feltűnt, a zsákok különös alakja és szövete, megállították a kis leányt, s kísült, hogy honvéd katonai zsákokat visz. Mikulik Jánosnének József nevű fia tavaly volt honvéd baka, s Mikulikné különben sem tudva igazolni a zsákok honnan vételét, a felmerült gyanuok alapján megindították a nyomozást annak kiderítésére, hogy a gyanus honvédzsákok miféle uton származtak el katonáéktól.

* **Tolvaj gazdasági cselédek.** Bárány Móric nádudvari földbirtokostól két cselédje Dombi István és Széplaky Gábor ellopott mintegy 9 zsák zabot és 4 zsák tengerit. A lopásra rájöttek, s a hűtlen cselédeket, kik a lopott terményeket értékesítették, feljelentették a kir. ügyészségnek.

* **Számalan elismerőlevél és hírneves orvosok ajánlják,** hogy a vérszegénység, angolkór, mell-tüdő-baj, gyöngeség, skrofólozus, és hasonló bajok elhárítására és keletkezéseik meggátolására fölülmulhatatlan jó szer a Zoltán féle csukamafolaj. Kellemetlen íze, szaga nincs, miért gyermekek valamint felgöttek szívesen veszik be. Nagy táperejénél fogva kiváló erősítő és könnyen emészthető szer. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

* **Ha még nem vásárolt női vagy leány téli felöltőt ajánljuk,** hogy saját érdekében ne halassa azt jövőre. Használja fel a kedvező alkalmat mivel Róza Lajos Divatáruháza a még nagy raktárt képező áruit semhogy megmaradjon félárban árusítjuk el.

* **Meglepő szép ruhaszövet, selyem bársony és mosóvelez újdonságok kaphatók: Boross Testvérek** női divat áruházában. Debrecen, Kossuth u. 6. sz. alatt.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A gör. kath. egyház közgyűlése. A debreceni gör. kath. egyház rendes évről közgyűlését ma délután 4 órakor tartja meg, melyre a közgyűlési tagokat ezután is meghívja az elnökség.

A jogakadémiai előadások ideje. Az ország különböző jogakadémiáin eddig az előadások és szünidők tartamát teljesen önnállóan állapította meg az igazgatóság. Minthogy azonban az előadások tartamát egyes jogakadémiákon oly szűkre szorították, hogy ennyi idő alatt a kitűzött anyagot az előadó tanárok csak sebtében adhatták elő, a hallgatók pedig alaposan fel nem dolgozhatták, a vall. és közokt. miniszter legújabb leérkezett rendeletével meghatározza az előadások tartamának minimumát. A rendelet értelmében a beiratkozásokat szeptember 15-ig, illetve a második félév kezdetén január 22-ig be kell fejezni, s hogy a rákövetkező napon rögtön megkezdhesék az előadásokat. Az előadásokat legkésőbb december 19-én, illetve május 31-én lehet befejezni.

EGYLET.

A jótékony nőegylet ma délután 3 órakor választmányi ülést tart, a melyen folyó ügyek nyerne elintéztést s ezek közt a legfontosabb lesz, a farsang alatt rendezendő multság megbeszélése. Az általános hangulata mellett van, hogy tombola-játékkal egybekötött táncmultságot rendezzenek s valószínű, hogy az ülésen ezt is fogják elhatározni.

TAVIRATOK.

A szász kir. család szökevényei.

Páris, dec. 27. (Saját tudósítónk távirata.) A *Matin* munkatársa meginterviewolta *Lipót Ferdinánd* főherceget, aki kijelentette, hogy úgy ő, mint nővére nyugodtan élnek Sweitzban és semmiféle megtorlástól nem kell tartaniok, miután büntetendő cselekményt nem követtek el.

— Mindent elhagytam, — így végezte a beszélgetést a főherceg, — mindenről lemondtam és ebben az életben soha se lépek többé osztrák földre. Ugy akarok élni ezután, mint egyszerű, szabad polgár.

Ezután elmondta, hogy két nappal Genfben érkezésük után levelet kapott a királytól, hogy nővérel együtt térjen vissza az udvarhoz, de azt válaszolták, hogy nem engedelmesskedhetnek a hívásnak, miután egyikük sem képes többé elviselni az udvari életet. Egyébként — úgy mond, — ügyünkhöz senkinek semmi köze, azt tesszük, a mit jónak látunk. Azt, hogy mikor veszi el feleségül *Adamovics* Vilmát, arról a főherceg nem akart nyilatkozni.

Giron nyelvmester az *Echo de Paris* munkatársának kijelentette, hogy feleségül fogja venni a trónörökösnét s ügyük elintézése után Párisba mennek lakni, ott meg tudja a kenyerét keresni, annyival is inkább, mert a főhercegnő az egyszerű életet kedveli.

Genf, dec. 27. (Saját tudósítónk távirata.) *Lipót Ferdinánd* főherceg *Adamovics* Vilmával Montreaux-ba utazott, két óra járásnyira Genftől. Az elutazásra ügyvédjük tanácsára határozták el magukat, hogy az udvarral a tanácskozás könnyebb legyen és mert az ügyvéd ildomosabbnak tartja, ha most a két testvér nem egy helyen tartózkodik.

Egy volt polgármester halála.

F. u. me, dec. 27. (Saját tudósítónk távirata.) *Valentits Antal* volt polgármester meghalt.

Vonatok összeütközése.

Toronto, dec. 27. (Saját tudósítónk távirata.) London közelében, Canadában az expressz-vonat összeütközött a tehervonattal. Öten meghaltak, huszan megsebesültek.

Öngyilkos joghallgató.

Budapest, dec. 27. (Saját tudósítónk távirata.) Karácsony éjszakáján az itteni Központi Szálloda egyik szobájában megmérkezte magát *Ince Béla* kolozsvári születésű 23 éves joghallgató. Mire észrevették tettét, már halott volt.

Elfogott sikkasztó.

Temesvár, dec. 27. (Saját tudósítónk távirata.) *Ivackovics* Szófron orsovai határbiztos letartóztatta *Mositz* Leon belgrádi pénzváltót aki egy belgrádi bankháztól 7000 arany dinárt sikkasztott. A sikkasztót erős fedezet alatt Zimonyba kísérték.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Dec. 29. hétfőn; *A fűvénny*, Molière vigjátéka.

Dec. 30. Kedden; *Csókön szerzett ölegény*, énekes bohózat.

Dec. 31. Szerdán, *Két örömnapp*, bohózat.
1903. jan. 1. Csütörtökön délután *Niobe*, daljáték, este *A föld*, színmű.

Jan. 2. Pénteken. *Rip van Winkle* daljáték.
Jan. 3. Szombaton: *Ninis*, énekes bohózat.
Jan. 4. Vasárnap: d, u. *Náni*, népszínmű, este *Magdolna*, paraszt színmű.

— **(Trilby.)** Tegnap este a Manzer regénye után színdarabbá átgyúrt s annak idején idegizgató mivoltjával nagy feltűnést keltett színmű előadása alatt újból alkalmat keresett és talált a közönség arra, hogy Sebestyén Gézát elhalmozza tetszés nyilvánításainak minden jelével. Svengalit járszotta azzal a művészi önmérséklettel, a mely az ő színdus alakításait általában jellemzi. A címszerepben pedig *Hahnel Aranka* aratott megérdemelt tapsokat, a kinek játékán erősen uralkodott az ő kiváló szalonszubbrett temperamentuma s ilyen irányu művészi készütsége. A többi szereplők közül *Klenovics*, *Pataki* és *Ebergényiné* váltak ki, — a színpalak mögött *Aldor Juliska* nagyon szépen énekelte el a harmadik felvonásban előforduló *Clair de la luisz c.* dalt. (Sz. Z.)

MULATSÁG.

A Petőfi-dalkör estéje.

R. Réthy Laura közreműködése.

— december 28.

(II) A Bika szálló dísztermét betöltő szép közönség áhitattal hallgatta tegnap este a diadalmas dalt. Mélyen rezgő férfihangok orgonaszzerű akkordjai után megcsendült a csalóány dala, belopva magát a szívekbe, felemelve a lelkeket egy magasabb tiszta világba, hol a salaktól távol tiszta, igaz gyönyörűségben fürdött a lelkünk. A népek királyai nagy hatalmat

tartanak kezükben, de a dal királynői uralkodnak mindeneken.

A Petőfi dalkör tegnapi estéjéről a legigazabb elragadtatás hangján szólhatunk. A dalkör által meglepő szabotossággal és sok tudással előadott számok megérdemelték a sűrűn felhangzó tapsokat.

R. Réthy Laura urasszonyt, az édes hangu énekművésznőt riadó taps fogadta. Hosszu idők óta tegnap ringatózott zavartalanul lelkünk a hangok tündérvilágában. Ez a tökéletes tudás, ez a hang ez az énekművészet remeke: az igazi dal. Először *Hunyadi László* operából énekelte a *La Grange* áriát. A felviharzó tapsra *Tanber* madárdalát adta elő. Mind két áriát ismerjük. De csak most ismerjük. Nagyratató, kezdő, avatatlan énekesnőktől sokat hallottuk mind a kettőt de a *La Grange*-s és a madárdalt tegnap este hallottuk úgy, amilyennek elképzelhette azt *Erkel* és *Tanber*. — Második számként *Dankó Pista* magyar dalaiból énekelte a művésznő, megkapóan, elragadóan. Ujrázás árán is alig tudott lejönni a dobogóról. Az énekszámokat *Drumár János* ur kísérte tapintatosan, ügyesen.

A hangverseny után tánc következett, mit a késő reggeli órákig nyújtott ki a lelkes fiatalság. A második négyest 70 pár táncolta. — A mulatságon résztvettek;

Asszonyok: *Török Istvánné*, *Koroknay Lajosné*, özv. *Jászainé*, *Barcza Barnáné*, *Török Jánosné*, *Bak Jánosné*, özv. *Szücs Antalné*, *Májzer Vilmosné*, *Hamar Lászlóné*, özv. *Ory Sándorné*, *Nagy Józsefné*, *Bácsi Ferencné*, özv. *Csengeri Ignácné*, id. *Szatmári Györgyné*, *Bozóky Mihályné*, *Tóth Józsefné*, *Bartos Lajosné*, *Laskai Miklósné*, *Kerekes Jánosné*, *Lévai Ferencné*, *Nagy Lajosné*, özv. *Fényes Györgyné*, *Kun Imréné*, *Kun Gáborné*, *Lestyán Adorjáné*, *Horváth Kálmánné*, *Lenkei Péterné*, *Martény Lajosné*, *Pragner Adolfné*, *Schvarcz Danielné*, *Vigvári Istvánné*, *Sinai Gyuláné*, *Komlóssy Arthurné*, özv. *Masódi Károlyné*, *Csató Sándorné*, *Rudnyánszky Gyuláné* *Réthy Laura*, *Nagy Józsefné*, *Szabó Józsefné*, *Ókrós Mihályné*, *Tóth Lajosné*, *Munkácsi Józsefné*, *Bátori Józsefné*, *Péntek Lászlóné*, özv. *Erdős Károlyné*, *Szűk Antalné*, özv. *Molnár Albertné*, *Béresi Mihályné*, *Piros Bóláné*, *Asztalos J.-né*, *Bartha Andrásné*, *Salánki Imréné*, *Ujvári Ferencné*.

Leányok: *Jászai Gizike*, *Koroknai Róza*, *Török Piroska*, *Koroknai Piroska*, *Szücs Julis*, *Reidner Lujza*, *Popper Annuska*, *Ori Mariska*, *Nagy Mariska*, *Fekete Juliska*, *Csengeri Sarolta*, *Csengeri Juliska*, *Szatmári Erzsike*, *Bozóky Juliska*, *Bozóki Erzsike*, *Tóth Mariska*, *Lévai Irénke*, *Martényi Margit*, *Kulesár Ilona*, *Pragner Margit*, *Végvári Juliska*, *Sinay Annuska*, *Serdült Erzsike*, *Komlóssy Rózsika*, *Csathó Gizike*, *Masódi Margitka*, *Szabó Esztike*, *Szabó Margit*, *Tóth Zsuzsika*, *Szabó Juliska*, *Ókrós Ilona*, *Marsalka Juliska*, *Munkácsi Mariska*, *Bátori Juliska*, *Bátori Margit*, *Péntek Róza*, *Erdős Mariska*, *Erdős Málka*, *Molnár Esztike*, *Béresi Vilma*, *Milsót Mariska*, *Bogdán Róza*, *Tatár Mariska*, *Hock Emma*, *Kéki Eszti*, *Böszörményi Róza*, *Salánki Esztike*, *Balla Rózsika*, *Salánki Róza*, *Ujvári Mariska*, *Adler Gizella*.

A kereskedelmi csarnok az év utolsó estéjén szilveszter esti mulatságot rendez, melyen Varsányi Irén a Vigszínház művésznője mint vendég szavalni fog. A csarnok szilveszter-estéje iránt általános az érdeklődés.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökerezésű és sáma vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor és csemefajokból, fajlasián teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszajuttatási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett beszállítási hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen hátrahoz szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Orida évi, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez a egyedül, melyből oly érdekes kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulcsosak maradnak. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útmutatót és kezelési utasítást mellékeltek. Bővebb tájékoztatás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, kiismert egy levelező lapon tudatja, mely nemesen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra fordítanák, városban, faluban, pusztán, gazdaság vagy szegény családnál egyaránt így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni nem akarnak mert benne számos oly közelemények foglaltak melyek mindenkinek nagyszolgálatot tesznek.

Diócsemeték

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

II Értécsítés II

Adler Simon

rőfös és rövidáru üzletéből

Debreczenben, Kossuth-u.

Van szerencsém a n. é. vevőközön-séggel tudatni, hogy a közelgő **karácsonyi** és **ujév alkalmából** üzletemben az áruaktárom tulhalmazottsága miatt az összes

női és férfi ruhaszöveteket

teljesen

gyári áron

fogom árusítani.

Ezen kedvező alkalom kihasználását ajánlom tisztelettel

Adler Simon.

16644.
1902.

Árlejtési hirdetmény.

Debrecen szab. kir. város utcai és terei burkolatának fenntartása és tovább-építéséhez, valamint a város törvényhatósági utainak fenntartásához és tovább-építéséhez szükséges kőanyag szállításának 1903, 1904, 1905, 1906, 1907 és 1908 évekre biztosítása végett zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Szállítandó kőszükséglet I., a város utcai és tereire évenként:

20.000 drb 18/18/18 hm méretű koczka kő,
10.000 drb 13/13/13 hm méretű koczka kő,
2.000 drb 25/18/18/18 h 5 szögletes szegélykő,
1.000 drb 18/13/13/13 h 5 szögletes szegélykő,
10.000 drb 18/18/13 hm méretű fejkő,
1.000 m³ I. osztályu burkolati terméskő,
800 „ II. osztályu burkolati terméskő,
600 „ zuzott kavics.

80 „ kötőanyag,

II. A törvényhatósági utakra a., fenntartáshoz évenként.

1000 m³ zuzott kavics,

120 „ kötőanyag,

b. tovább építéshez évenként

250 m³ I. osztályu burkolati terméskő,

250 „ II. osztályu burkolati terméskő,

250 „ zuzott kavics,

30 „ kötőanyag.

Az anyagok illetve munkák biztosítására vonatkozó árlejtési feltételek a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-u. 2-6 sz. em.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy kellően bélyegzett zárt ajánlataikat 1903 évi január hó 17-én d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalban adják be. A beérkezett ajánlatok 1903 január 18. d. e. 10 órakor a városház nagyteremben nyilvánosan bontatnak fel.

Ajánlattevők kötelesek 8000 korona azaz nyolcezer korona bánatpénzt 1903 évi január hó 17-én d. e. 11 óráig a város házipénztárban készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni s a pénztár letéti igazolványát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatok a városutcai és tereire szállítandó anyagokra (I.) és a törvényhatósági utakra szállítandó anyagokra (II.) külön-külön kiállított ajánlati lapokon nyújtandók be.

Minden ajánlathoz következő mintakövek csatolandók; koczka kő, fejkő, öt-szögletes szegélykő I. és II. od oszt. burkolati kő, zuzott kavics 0.004 és kötőanyag 0.004 m³ mennyiségben.

Ajánlat tehető a kőnemekre együttesen vagy külön-külön.

Az ajánlatban az ajánlandó egység árak számmal és betűvel kiirandók s határozottan kijelölendő, hogy ajánlattevő a vállalati feltételeket s a helyi viszonyokat ismeri s magára kötelezőnek elfogadja.

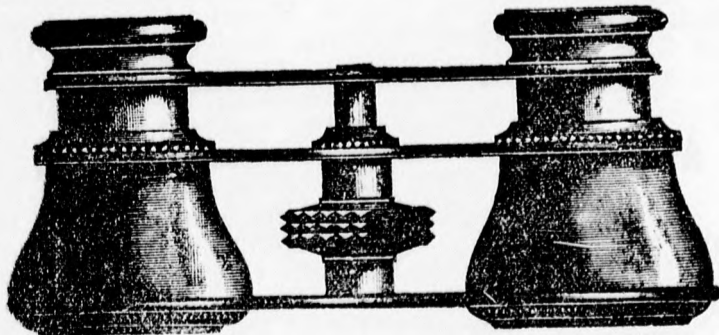
Elkészve beadott kellően fel nem szerelt vagy kétes kifejezéseket tartalmazó ajánlatok, továbbá távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választhasson, vagy az ajánlatok mellőzéseivel a szükséges anyagok beszerzéséről másuton gongoskodjék.

Debrecen, 1902. évi december hó 18-án.

A városi tanács.

Ujévi ajándéknak

terem, ablak, fürdő és maximal HÖMÉROK.

arany, ezüst, és különféle keretekben legfinomabb üvegekkel ajánlja, tisztelettel

FISCHER JAKAB látszerész **DEBRECZEN, Főtér.**

Színházi látcsövek

gyöngyház, elefántcsont
bőröglalatban.

Katonai, vadász és tábort látcsövek

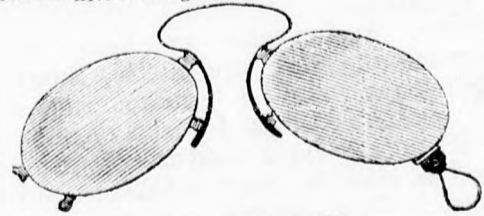
legfinomabb szintelmitett üvegekkel,

Nagyítóüvegek

Diszes kiállításu

Aneroid

légsúlymérők,

Szemüvegek és orcsiptetők

Leszállított árak!

Nagyarányu ujévi

NŐI RUHAKELME VÁSÁRT

rendeztünk be és

női divatszöveteket, jó mosó
velezeket, francia batistokat,
Atlas Satin és Delaineket,
harasztkendőket stb.

Árúházaiban leszállított árakon

árusítunk el.

Egy ruha 116% széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 frt.

Egy ruha 75% széles

mosó velez

2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI

... Debreczen ...

! Értésítés!**Pásztor Gyula****és Társa**

vas, szerszám és rézárú
kereskedése.

Debreczen, Csapó u. Bankház.

Tisztelettel van sze-
rencsém a n. é. kö-
zönség szives tudomá-
sára hozni, hogy üzle-
tünkben a mai naptól
az összes

korcsolyák

valamint

konyhaedények

tulhalmozott raktár
miatt

gyári áron

alul fogjuk kiárúsítani.

Ezen kedvezőalkal-
mat ajánljuk a n. é.
közönség szives figyel-
mébe

tisztelettel

Pásztor Gyula és Tsa.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Egyedül valódi angol**Thierry A. gyógyszerész-féle BALZSAM.**

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. Még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja kihányást, eltávolítja a lúgó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a gyomorgörcsöket, kóligát és szaggatásokat. 5. A könnyű széké-
lést elősegíti és a vért, valamint a vesét tisztítja, eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknek, eltávolítja a felbőfő-
gést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint csoda-gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejfájást, zu-
gást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlen a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközöltnek.

Miért szenved Ön! Mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármi régi sebeknél biztos kilátása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülheti **THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi százlelevelű rózsabalsamával**, mely rendkívül szivóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. A valódi százlelevelű rózsabalsam használható: a gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz, mindennemű sérelmek, láb vagy csont sebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen, ütés, szurás, lő-, vágás- és zuzódási sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m.: üveg, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés: pokolvar, ujjákepződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszasan fekvés által támmdt sebek, nyakdaganat, vértorlódás, fülzugás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb. — A szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközöltnék. — 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. 50 fill.

Számos bi ouytvány áll rendelkezésre! Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégnék „Thierry A. örangyal-gyógyszertára Pregradában” becégezve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg se a meleg, azért bármely időszakra használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen soha sem szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi kipróbált, olesó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden csalánnál előforduló eshetőségre mindig készletben kellea tartani. Aho, a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volt kapható, egyszerűen rendeljük köz-
vetlenül az alábbi cím alatt:

THIERRY ADOLF örangyal-gyógyszertárától Pregrada Rositsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapesten: Török J.; Zágrábban: Mittelbach S. Bécsben: Brady C. gyógyszerésztárában.

PURGO
 A leggyengébb kitűnő írási
 használó
 A leggyengébb kitűnő írási
 használó

Órák, ékzerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
 írás és ékzerekészítési
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
 Főkönyvtár: M. F. utca 21. sz.
 Képes árjegyzék
 ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARÁTOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozásjárték főfelügyelő helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 6 cs. és kir.
 tennéce József főb. udvari szállítója
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógymódja: asztma, szív-,
 gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
 E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. l. EK.

Hirdetéseket, reklámokat szakre-
 rtűen, pontosan és legolcsóbban közölhet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztályán,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELJE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
 YOST "IRÓGÉP" RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
 Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festészeti műtermében
 BUDAPEST, VII. KER., KEREPESI-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsar-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
 Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejfa-
 já, gyomorbaajok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 2 korona. Póztán 6 üveg bérmentve.

INGYEN és bérmentve
 küldi a
„HÖLGYEK
TITKÁRA“
 füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélről védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál!
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

1529 v. k. szám.
 1902
Árverési hirdetmény.
 A debreceni kir. jbiróságnak V. 2762/1902 számú végzése folytán közhirre tétetik miszerint Lám Sándor debreczeni lakos részére Mendelovits Lajos debreczeni lakostól 300 korona tőke, ennek 1902 évi augusztus hó 6 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 kor. 52 fillér perköltség erejéig 1902 évi október hó 15-én bírólilag felülfoglalt és 2892 koronára becsült házibutorok, kocsik, üzleti felszerelvények és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1902 évi december hó 29-én délelőtt fél 11 órakor kezdetét veendő és alperes majorsági földjén, folytatólag piacz-utcazi üzletében s végül alperes lakásán, József kir. h. u. 6 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
 Debreczen 1902 évi december hó 17-én.
 Török Péter
 birói kiküldött.

Egyenruházati-intézet
 „A magyar testörhöz.“
PETRUS KÁROLY
 pogári és katonai szabó
 BÉCS
XV., Hütteldorferstrasse 183.
 a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyák-
 kal szemben.
 Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
 állami tisztviselők,
 Veterán-egyletek,
 sport, vadász és kerékpár kosztümök,
 liberiák, stb.
 JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 6 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

**ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR**
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 gőzszéplő-100 000
kWh-ig, motor-és gépüzemben.
Külön berendezésekre
ÉLŐ ÉRŐKÖRSTÁLY
Gőzmozgató gépeket, tengereket és
szállítókat készítenek.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Különleges kőnes hővízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uzsodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szürmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tuczata 2, 4, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi a szakma
legelőre ragya
széle:

REIF J.

széplő, Bécs,
Árnyéktér 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern

BUTOR.

Óriási választék
kafé-, ebédlő-, szalon- és
uri-és-budapesti.
Olcsóbb mint bárhol!

NEMES és LENGYEL

butariparosoknál
BUDAPEST.
IV. Kecskeméti-utca 6. sz. 17.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és (tal. összeállítások id-
tesítése céljából) (postadíj jóváállítással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Cziroirodájában
Budapest, V., Mader-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

Feltöltve az eddig ismeretlen fogszűrővel.
OSAN-szájvíz-esszencia 28 kr., OSAN-fogpor 44 kr.

Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
ROZSATEJ széplő-szer
Árjegyzék 1 ft., 2 ft., 3 ft., 4 ft., 5 ft., 6 ft., 7 ft., 8 ft., 9 ft., 10 ft., 11 ft., 12 ft., 13 ft., 14 ft., 15 ft., 16 ft., 17 ft., 18 ft., 19 ft., 20 ft., 21 ft., 22 ft., 23 ft., 24 ft., 25 ft., 26 ft., 27 ft., 28 ft., 29 ft., 30 ft., 31 ft., 32 ft., 33 ft., 34 ft., 35 ft., 36 ft., 37 ft., 38 ft., 39 ft., 40 ft., 41 ft., 42 ft., 43 ft., 44 ft., 45 ft., 46 ft., 47 ft., 48 ft., 49 ft., 50 ft., 51 ft., 52 ft., 53 ft., 54 ft., 55 ft., 56 ft., 57 ft., 58 ft., 59 ft., 60 ft., 61 ft., 62 ft., 63 ft., 64 ft., 65 ft., 66 ft., 67 ft., 68 ft., 69 ft., 70 ft., 71 ft., 72 ft., 73 ft., 74 ft., 75 ft., 76 ft., 77 ft., 78 ft., 79 ft., 80 ft., 81 ft., 82 ft., 83 ft., 84 ft., 85 ft., 86 ft., 87 ft., 88 ft., 89 ft., 90 ft., 91 ft., 92 ft., 93 ft., 94 ft., 95 ft., 96 ft., 97 ft., 98 ft., 99 ft., 100 ft.

Fritsch Ferd.-féle Mauerförgő-szappan 25 és 35 kr.

a legjobb és legkedveltebb
Janningene hajfestő-szer, rózsaszín,
barna és fekete. Ár 1 ft. 250

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kilbinger London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Baktaron gyógytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPÍTOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő intézetes bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államérvénye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad

Röser János, igazgató.

SZÖRVESZTŐ

népszerűségi korszakban, azaz az ország-
közvetlen a szöveg elterjedése. Egy lényegesen
Török: Dr. Kovács Ernő igazgató.

Budapest, Gyár-utca 15.

Megjelent „Törlött-törlött” lapja

Mi helybeliek BUDAPESTEN a

NEW-YORK

KÁVÉHÁZBAN

(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER

Érdemes orvosi ajánlott szer. Ár 3 korona.

NEURON GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levél-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:

50 évre a tőke évi 5.70%-a

33 1/2 : : : 6.50%-a

22 : : : 8.-%-a

15 : : : 9.80%-a

LEOPOLD GYULA
Saját érdemben hirdessen
hirdetési iradály által
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Neustein Fülöp
szukrozott hashajtó labdacsa

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hir-
neves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó
zer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és
teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük kö-
vetkeztében még gyermekek által is szívesen
bevétnének.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30, egy te-
keres. mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz,
csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges
beküldésénél egy tengeres bérmentve
szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó
labdacsa. Csak ak-
kor valódi, ha min-
den doboz hátulján a mi törvényi-
leg bejegyzett „Szent Lipót” védje-
gyűnkkelvan ellátva vörös fekete nyomással. A
mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és
csomagolásaink Philip's Neustein Apothek-
er aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP
„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszer-tára
WIEN, I., Plankengasse. 6.
Küldtárak Debreczenben: Balázs Odón, Fülkey Pál,
Mihalovits J. Murakózy László, Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla gyógyszer-táraiban.

DIVAT SZALON
divat és szépirodalmi közlöny.

Szerkeszti.
Fhanghné-Gyujtó Izabella és Szabó-Nogál Janka.

Az 1896-iki berlini nemzetközi kiállításán az arany éremmel kitüntetve.

DIVAT SZALON megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Disztes, elegáns kiállítása a
s különös művészies kivitelű színes divatcímleppje által disze
minden szalon-asztalnak
DIVAT SZALON ingyen mellékelve, az **UJ GYEMEK DIVATTAL** együtt
DIVAT SZALON 44-48 oldalra terjed
azonkívül, hogy divatképei az uralkodó divat tükré, folyton közöl
képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen
divatlapokat feleslegessé teszi.
DIVAT SZALON rendszeren közöl egyszerűbb toilletteket is és módot, utasítást nyújt
a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis csinosan
otthon készíthessék s ennek megkönnyítésére minden számhoz
szabás-ív van mellékelve.
DIVAT SZALON minden előfizetőnek mérték után ingyen készített szabásokat, ez
oly kedvezmény, melyet egy divat lap sem nyújt.
DIVAT SZALON kézi munkái változatosak, a rendszer használatra szánt himzések-től
kezdve a legtrikább, legdivatosabb új kőzimunkáig mindent bemu-
tat s érthetően tanít.
DIVAT SZALON szépirodalmi része oly dus, érdekes és változatos, hogy minden
más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irdalmunk
minden jelese és gondot fordít arra, hogy a nők lapjába tehetséges,
kedvelt írónők is gyakran írjanak. A lap szelleme mindig tiszt-
tességes. Keresi a szépet, a nemesítőt s kizár minden frívol köz-
leményt. Lapunkat fiatal leányok is bátran olvashatják.
DIVAT SZALON számról-számra mutatja be kiválóbb hölgyek arcképeit: a
művészet, irodalom s a jótékony névelőzetesebb nőalakjait
állandó rovatot tart kérdések és feleletek közlésére. E rovat
minden előfizetőnek teljesen díjtalanul áll rendelkezésére
összes előfizetői, ingyen kapja 1903. évre szóló igen csinos jegy-
zék naptárát.
DIVAT SZALON előfizetési ára: egész évre 12 korona, félévre 6 korona negyed-
évre 3 korona.
DIVAT SZALON kiadóhivatala kívánatra bárkinek küld mutatvány-szá-
mokat ingyen és bérmentve.
DIVAT SZALON kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-ut 5-ik szám (Klotild
palota.)

Kiadó lakások.

1.) A Hunyady-utczában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy tveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

2.) A Deák Ferencz-utczában kiadó egy utczai szoba, konyha, pincze kiadó 1903. január 1-től. Havi bér 20 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a Kiadóhivatal.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.**a legtöbb egyesület és testület szövetség és klubok szállítója.**

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és ki-tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-párosok, evezősök, vitorlások, athleták, lövészek, tornászok dalárok, vadászok, veteránok, tüzoltók. stb. számára.

Minták kívánatra bérmentveküldetnek mindenüvé. Elsőrendű ajánlatok.

Újévi ajándéknak

legalkalmasabb

XXIII. Magy. kir.

Államsorsjáték Sorsjegyek.

Főnyeremény 150,000 k.

Huzás december 30-án.

Ára: 4 korona.

Osztr.

Hitelintézeti Sorsjegy.

Főnyeremény 300,000 k.

Huzás: január 2-án.

Igérvény: 14 korona.

Osztr.

Vörös-kereszt Sorsjegy.

Főnyeremény 70,000 k.

Huzás: január 2-án.

Ára: 58 korona.

Kaphatók a

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban.

(Iparbank-udvar.)

Prelovsky András

|| elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete, bel és külföldi szövetek, valamint hadi felszerelési cikkek nagyválasztéku raktára ||

DEBRECZEN, Kossuth-utca 4. sz.

|| Elvállal a legujabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar disz- és viselő ruhákat, papi reverendákat, palástokat és fővegeket stb. a legjutányosabb árak mellett készítenek. Gyászöltönyöket, valamint vidéki megrendeléseket 24 óra alatt elkészít. ||

Ugy tényleges mint tartalékos tiszték

a legmagasabban, szabály szerint, kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti elkészítéseért felelőséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálok.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.